részvényeknek a tőkefelemelés szempontjából történő kibocsátásával járó szerződések és az ezekkel kapcsolatban kiállított okiratok, valamint az e célból eszközölt vagyonátruházások után járó illetékek alól mentesiti, mig az alaptőkeemelésnek, valamint az ezzel járó alapszabálymódositásnak a kereskedelmi cégek jegyzékébe való bejegyzését kérő beadványoknak illetékmentességet nem biztosit, illetve ily cimen való illetékmentesség a törvényben felsorolva nincs.

Minthogy pedig a közszolgáltatások tekintetében adott kedvezményekre és mentességekre vonatkozó törvényes rendelkezéseket mindig megszoritó értelemben kell alkalmazni, az okiratokra megadott illetékmentességet az okirat fogalma alá semmikép nem sorolható beadványokra kiterjeszteni nem lehet, ezért a bíróság a panasznak helyet nem adhatott.

Kereseti és viszontkereseti összegek közül a nagyobbik összeg irányadó — az itéleti illetéktől eltekintve — az illeték mérve tekintetében. (Közigazgatási Bíróság 2699/1923. P. szám). A pénzügyigazgatósági megtámadott határozat a fennálló jogszabályoknak megfelelően az 1914. évi LXVIII. t.-c. 37. §-ának 3. és az 50. §-ának ugyancsak 3. bekezdése alapján helyesen mondotta ki, hogy a kereset és viszontkereseti követelés összegei közül, az itéleti illetéktől eltekintve, az illeték mértékére a nagyabb összeg az irányadó és a tárgyalási jegyzőkönyv illetékét a felperes, illetve az 54. §. értelmében a bélyeggel lerovandó illetéket elsősorban a perbeli ügyvédje köteles viselni.

A perbiróságnak a perérték megállapitását tartalmazó döntését az illetékkiszabó hatóságok felül nem birálhatják és meg nem változtathatják. I. (Közigazgatási Bíróság 3191/1928. P. szám.)A pertárgy értékét, errevonatkozó perbeli vita elbirálásával, a perbiróság, a kir. itélőtábla jogerős határozata állapitotta meg 250 millió koronában és az illetéknél az 1914. évi XLIII. t.-c. 32. §. 3. bekezdésben foglalt jogszabály értelmében ez a bíróság által megállapitott érték az irányadó és a perbiróság errevonatkozó döntésének helyességét az illetékkiszabó hatóságok felül nem birálhatják és meg nem változtathatják, mert jogkörükön kivül esik.

II. (Közigazgatási Bíróság 6337/1929. P. szám.) A bíróság előrebocsátja, hogy az 1914. évi XLIII. t.-c. 32. §-ának 3. bekezdésében foglalt jogszabály értelmében az illetékek szempontjából az az érték irányadó, amelyet a perbiróság megállapitott és ez alapon a periratok beszerzését rendelte el. A bíróság a beszerzett periratokból megállapitja, hogy a felperes a per tárgyának értékét a keresetében 30 millió K-ra tette, alperes ezt előkészitő iratában kifogásolta, a bíróság 1925. évi február 10-iki és julius 6-iki tárgyaláson e kérdéssel

foglalkozott, szakértőt hallgatott meg és határozatilag a per tárgya értékét 750 millió K-ban állapitotta meg és ezt a megállapitást mindkét felsőbiróság errevonatkozó fellebbezés, illetve felülvizsgálat daczára érintetlenül hagyta, ugy, hogy e kérdést véglegesen eldöntötte.

Az illetékkiszabásnál ez az érték a fenti szabály alapján helyesen vétetett alapul és a perbirósági ezen döntés helyességének felülbirálata az illetékkiszabási hivatalok és e biróság jogkörébe nem tartozik.

A felebbezett elsőbirói itélet kihirdetésekor bélyegjegyben lerótt itéleti illetékeknek vagy egy részének visszatéritése nem igényelhető azon az alapon, hogy a felebbezési biróság közbenszóló itéletei folytán tartott uj tárgyaláson a kereseti követelés leszállittatott (Közigazgatási Biróság 12.299/1928. P. szám.) Az iratok adataiból megállapitott tényállás szerint panaszos 18,480.000 korona iránt inditott keresetet s az igy inditott perben a kir. járásbiróság itélettel döntötte el a pert és a keresetet mint időelőttit elutasitotta. Panaszos ennek az itéletnek illetékét bélyegekben le is rótta. —

A felebbviteli biróság közbenszóló itélettel határozott, a kereset jogalapját megállapitotta s a kir. járásbiróságot arra utasitotta, hogy a követelt károsszeg mennyisége tekintetében tartson tárgyalást s hozzon uj határozatot. Az igy megtartott tárgyaláson panaszos kereseti követelését az eredetileg követelt 18,480.000 koronáról 450 pengőre szállitotta le, amelyből a kir. járásbiróság jogerősen 358 pengőt és részperköltséget itélt meg. Ezután panaszos a kir. pénzügyigazgatósághoz visszatérités iránt kérvényt nyujtott be, azon az alapon, hogy az illetékkötelezettség őt csak a leszállitott kereseti összeg alapulvétele mellett terheli s amennyiben a felebbezési biróság feloldó itélete következtében tartott tárgyalás után döntötte el a pert végérvényesen a kir. járásbiróság, a leszállitott kereseti összeg után járó illeték, a már lerótt illetékbe beszámitandó s az igy jelentkező különbözet részére visszautalandó. A kir. pénzügyigazgatóság ezt a kérelmet elutasitotta. A panaszirat a visszatéritési kérelem indokain alapszik. Panaszos álláspontja téves. Ugyanis a kir. törvényszék, mint felebbezési biróság a pert nem feloldó határozattal, hanem közbenszóló itélettel döntötte el. A kettő között lényeges különbség áll fenn. Mert mig a közbenszóló itélet a perbeli vitát érdemben, — a jogalap kérdésében dönti el végérvényesen, (Pp. 391. §.) addig a feloldó határozatot (végzést) a felebbviteli biróság csakis a Pp. 504. §-ában tüzetesen meghatározott alaki hiányok fennforgása esetében hozhat.

Minthogy ily feloldó határozat a perben nem keletkezett, minthogy a kir. járásbiróság a pert az eredetileg követelt